

ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΔΙΑΘΦΟΡΑ: ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ **SIEMENS**

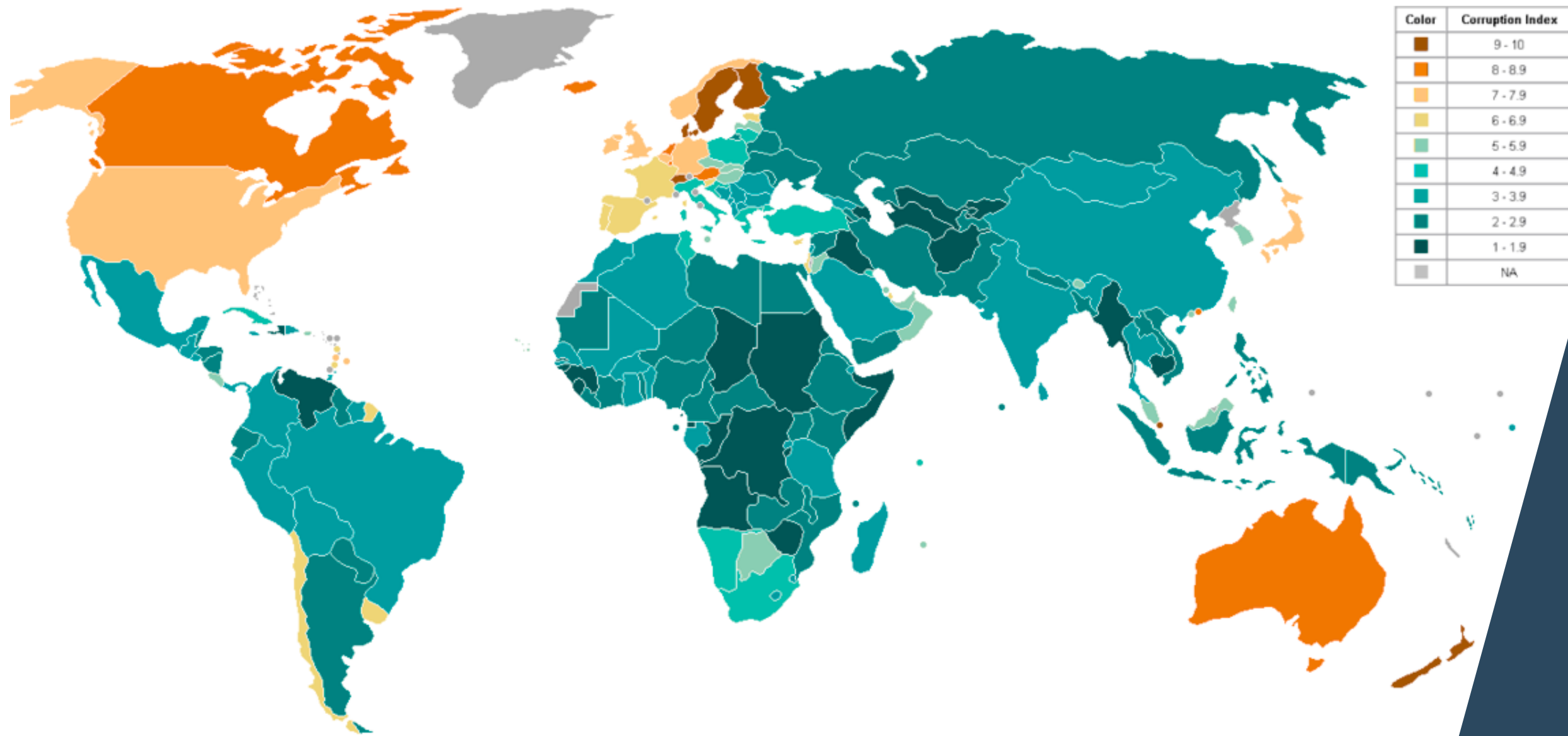
ΜΑΘΗΜΑ: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΧΕΣΕΙΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: ΣΟΦΙΑ ΤΥΠΑΛΔΟΥ

ΣΤΡΑΤΟΣ ΝΤΑΛΑΜΑΓΚΟΣ (11160050)

ΔΙΑΦΘΟΡΑ

- Η διαφθορά αποτελεί σημαντικό αρνητικό παράγοντα στην ανάπτυξη σε πολλά κράτη.
- Επικεντρώνεται στην κυβέρνηση ως τον κεντρικό δρώντα στην οικονομική ανάπτυξη, στις διεθνείς πτυχές της, αφού μέσω της εξωτερικής πολιτικής, διαμεσολαβεί στη σχέση της εθνικής με την παγκόσμια οικονομία.
- Έχει βαθιές επιπτώσεις στις διεθνείς σχέσεις και στη διεθνή ανάπτυξη, επηρεάζοντας κράτη, πολυεθνικούς οργανισμούς, και την παγκόσμια οικονομία.

Transparency International Deutschland e.V. (2007)

- Μειώνει την εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών.
- Αποτρέπει τις επενδύσεις, καθώς οι διεφθαρμένες χώρες θεωρούνται υψηλού ρίσκου.
- Δημιουργεί προβλήματα στην εφαρμογή διεθνών συμφωνιών.
- Ενισχύει την παγκόσμια ανισότητα, καθώς οι δημόσιοι πόροι δεν κατανέμονται δίκαια, αλλά καταλήγουν στις τσέπες λίγων.
- Οδηγεί σε πολιτικές και διπλωματικές εντάσεις ή και σκάνδαλα.
- Εξασθενεί τις θεσμικές δομές, καθιστώντας τα κράτη ανίκανα να εφαρμόσουν αναπτυξιακές πολιτικές.

Η διαφθορά επηρεάζει βαθιά την παγκόσμια ανάπτυξη, υπονομεύοντας την οικονομική πρόοδο, την κοινωνική δικαιοσύνη και τη διακυβέρνηση. Σε επίπεδο διεθνών σχέσεων:

Η διαφθορά εμφανίζεται κατά κύριο λόγο και με μεγαλύτερη συχνότητα στον Παγκόσμιο Νότο ωστόσο δεν περιορίζεται εκεί.

Μεμονομένα οι πολυεθνικές και οι χώρες προέλευσής τους μπορούν να επωφεληθούν κλείνοντας μια συμφωνία μέσω μιας ατομικής δωροδοκίας, αλλά συλλογικά οι πολυεθνικές και τα κράτη του Βορρά χάνουν χρήματα όταν υποχρεώνονται να προβούν σε τέτοιες δωροδοκίες. Επομένως, υπάρχει κίνητρο για την καταπολέμηση της διαφθοράς μόνο αν κάνουν το ίδιο και τα άλλα βιομηχανικά κράτη. Οι Ηνωμένες Πολιτείες τις τελευταίες δεκαετίες έχουν απαγορεύσει στις αμερικανικές εταιρείες να συνάπτουν διεφθαρμένες συμφωνίες στο εξωτερικό, αλλά διάφορες χώρες του Βορρά μέχρι πρόσφατα δεν είχαν κάνει το ίδιο. Η Γερμανία και ο Καναδάς επέτρεπαν μάλιστα οι δωροδοκίες ξένων αξιωματούχων να εκπίπτουν από τους φόρους των εταιρειών.

ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ **SIEMENS**

Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η Siemens -γερμανική πολυεθνική εταιρεία-, η οποία χρησιμοποίησε τη διαφθορά ως εργαλείο για την εξασφάλιση συμβολαίων σε πολλές χώρες, μεταξύ αυτών και στην Ελλάδα.

Ουσιαστικά κατηγορήθηκε ότι χρησιμοποιούσε "μαύρα ταμεία" για να διοχετεύει μίζες σε αξιωματούχους και πολιτικά κόμματα και έτσι εξασφάλιζε "χρυσά" συμβόλαια.

Πριν από το σκάνδαλο διαφθοράς, η φήμη της Siemens ήταν εξαιρετικά καλή. Ήταν γνωστή για τα τεχνολογικά προϊόντα και τις αξιόπιστες υπηρεσίες της στις τηλεπικοινωνίες, την ηλεκτρική ενέργεια, τις μεταφορές και τον ιατρικό εξοπλισμό. Ήταν σύνηθες να βλέπουμε άρθρα που παρουσιάζουν τις δραστηριότητές της σε απομακρυσμένες περιοχές, την ανάπτυξη νέων προϊόντων υψηλής ποιότητας και τη νίκη ανταγωνιστικών προσφορών.

Για χρόνια η εταιρεία προσποιούνταν ότι δραστηριοποιείται σύμφωνα με τα υψηλότερα ηθικά και νομικά πρότυπα. Τουλάχιστον από το 1991, η Siemens είχε αναπτύξει εταιρικούς κανόνες κατά της διαφθοράς, φανταχτερούς κώδικες συμπεριφοράς και αυστηρές επιχειρηματικές οδηγίες.

Επιλέχθηκε μάλιστα για να γίνει εταιρικό μέλος της Διεθνούς Διαφάνειας το 1998 - μιας μη κυβερνητικής οργάνωσης που δημιουργήθηκε για την καταπολέμηση της διαφθοράς.

Η πραγματικότητα ήταν τελείως διαφορετική.

Οι έρευνες για τη Siemens δεν ξεκίνησαν τυχαία. Ήταν το αποτέλεσμα συνδυασμού εσωτερικών αποκαλύψεων, αυξημένης διεθνούς πίεσης, και δημοσιογραφικής έρευνας. Η υπόθεση αυτή αναδεικνύει τη σημασία της διαφάνειας και της διεθνούς συνεργασίας για την αντιμετώπιση της διαφθοράς.

Τι πυροδότησε τις έρευνες;

- Εσωτερικές διαρροές: Πρώην στελέχη της Siemens παρείχαν πληροφορίες στις αρχές, καταγγέλλοντας πρακτικές δωροδοκίας.
- Οικονομικός έλεγχος: Ανεξάρτητοι λογιστικοί έλεγχοι αποκάλυψαν ύποπτες οικονομικές συναλλαγές.
- Ανταγωνιστές: Οι καταγγελίες από ανταγωνιστικές εταιρείες αύξησαν τις πιέσεις στις ελεγκτικές αρχές.
- Διεθνής πίεση: Η συμμετοχή των ΗΠΑ στις έρευνες, μέσω του FCPA, ενίσχυσε την παγκόσμια διάσταση της υπόθεσης.

ΟΙ ΕΡΕΥΝΕΣ

THE GUILTY PARTY

**KLAUS
KEINFELD**
CEO of Siemens

**HEINRICH VON
PIERER**
Manager of Siemens

**REINHARD
SEIKACZEK**
Manager of Siemens

BUNDESPOLIZEI
German Police

- Η γερμανική εισαγγελία, με κέντρο το Μόναχο, ξεκίνησε επίσημα τις έρευνες για τη Siemens έτσι η αστυνομία έκανε έφοδο στα κεντρικά γραφεία της εταιρείας στο Μόναχο καθώς και σε άλλες θυγατρικές στις 15 Νοεμβρίου 2006.
- Εντοπίστηκαν "μαύρα ταμεία" που χρησιμοποιούνταν για δωροδοκίες ή "ωφέλιμες πληρωμές".
- Ανακαλύφθηκε ότι η Siemens είχε διοχετεύσει περίπου 1,3 δισεκατομμύρια ευρώ σε δωροδοκίες μεταξύ του 2000 και του 2006.

Επέκταση των ερευνών διεθνώς (2007)

ΗΠΑ

- Οι έρευνες επεκτάθηκαν στις Ηνωμένες Πολιτείες, καθώς η Siemens είχε παρουσία στη χώρα και δεχόταν χρηματοδότηση από αμερικανικές αγορές.
- Το Υπουργείο Δικαιοσύνης των ΗΠΑ (DOJ) και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς των ΗΠΑ (SEC) ξεκίνησαν παράλληλες έρευνες, επικαλούμενες τον Νόμο κατά της Διαφθοράς Ξένων Δημόσιων Λειτουργιών (FCPA).

ΑΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ

- Καθώς η υπόθεση αποκαλυπτόταν, πολλές χώρες ξεκίνησαν δικές τους έρευνες. Η Siemens είχε εμπλακεί σε δωροδοκίες για την εξασφάλιση συμβολαίων σε χώρες όπως η Ελλάδα, η Ιταλία, η Αργεντινή, η Κίνα, η Νιγηρία, η Ινδονησία και το Ιράκ.
- Εισαγγελείς ξεκίνησαν έρευνες ακόμα και στο Βέλγιο, την Ουγγαρία, την Αυστρία, τη Νορβηγία και την Ελβετία.

Η εμπλοκή της Ελλάδας

- Αν και ιστορία της SIEMENS και της διαπλοκής της με πολιτικές ηγεσίες πολιτικούς και κρατικούς λειτουργούς στην χώρα φαίνεται να ξεκινά από το 1950 οι έρευνες περιορίστηκαν στην περίοδο 2000 και μετά.
- Στην Ελλάδα, οι έρευνες ξεκίνησαν το 2007 όταν αποκαλύφθηκε ότι η Siemens είχε χρηματοδοτήσει πολιτικά κόμματα και δωροδοκήσει δημόσιους λειτουργούς για έργα, όπως το σύστημα ασφαλείας C4I στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004 και οι συμβάσεις του ΟΤΕ.
- Η έρευνα περιέλαβε και τη συνεργασία με γερμανικές αρχές, καθώς Έλληνες αξιωματούχοι αναφέρονταν στις δικογραφίες που είχαν συνταχθεί στη Γερμανία.

- Διαπιστώθηκαν συχνές επαφές μεταξύ στελεχών της SIEMENS HELLAS και στελεχών της Κυβέρνησης αλλά και της αντιπολίτευσης (ΝΔ και ΠΑΣΟΚ) και Δωροδοκίες.
- Ωστόσο εξαιτίας αργοπορίας των αρχών και της δικαιοσύνης οι υπεύθυνοι από μεριά της siemens διέφυγαν από την χώρα και είτε δεν δικάστηκαν πουθενά είτε δεν εκδόθηκαν στην χώρα.
- Δύο Έλληνες κρατικοί αξιωματούχοι ομολόγησαν δωροδοκία,
- Τα περισσότερα αδικήματα παραγράφηκαν εξαιτίας της χρονοβόρας διαδικασίας.
- Το 2024 όσα περιουσιακά στοιχεία κατηγορουμένων είχαν δεσμευτεί επιστράφηκαν.
- Η SIEMENS παρά τον ευνοϊκό εξωδικαστικό συμβιβασμό με το δημόσιο ουσιαστικά δεν αποπλήρωσε ποτέ και αποχώρισε σταδιακά από την Ελλάδα.

Ποινές στο εξωτερικό

Το σύστημα μαύρων πληρωμών σχεδιάστηκε για να επηρεάζει αποφάσεις σε πολλές αγορές και τομείς, από τηλεπικοινωνίες μέχρι ενέργεια και ιατρικό εξοπλισμό. Το σκάνδαλο άφησε μια βαθιά σκιά στην εταιρεία, οδηγώντας σε εσωτερικές αλλαγές και νέα συστήματα συμμόρφωσης.

01.

Γερμανία

Το δικαστήριο του Μονάχου επέβαλε πρόστιμο **201 εκατομμυρίων ευρώ** για πληρωμές δωροδοκίας στο τμήμα τηλεπικοινωνιών.

02.

ΗΠΑ

Η επιτροπή Κεφαλαγοράς των ΗΠΑ και το Υπουργείο Δικαιοσύνης επέβαλαν πρόστιμα **800 εκατομμυρίων δολαρίων**.

03.

Άλλες χώρες

Το 2007, η Νιγηρία επέβαλε πρόστιμο στην εταιρεία και ακύρωσε τα συμβόλαια. Στην Αργεντινή το έργο για τις ταυτότητες ακυρώθηκε, και οι κατηγορίες οδήγησαν σε δικαστικές υποθέσεις.

Μαθήματα από το Παράδειγμα της **SIEMENS:**

Η ανάγκη για διαφάνεια

- Οι διεθνείς εταιρείες και οι κυβερνήσεις πρέπει να εφαρμόζουν αυστηρά συστήματα λογοδοσίας.

Η σημασία της διεθνούς συνεργασίας

- Ο διακανονισμός της Siemens με τις αμερικανικές και γερμανικές αρχές, που περιλάμβανε πρόστιμο ύψους 1,6 δισεκατομμυρίων δολαρίων, έδειξε ότι η διεθνής συνεργασία μπορεί να επιφέρει σημαντικές κυρώσεις.

Η ανάγκη για ενίσχυση των θεσμών

- Χώρες με ισχυρούς θεσμούς διαφάνειας μπορούν να περιορίσουν τις πρακτικές διαφθοράς.

Τρόποι Αντιμετώπισης της Διαφθοράς

1. **Ενίσχυση της Διαφάνειας:** Μέσα από εργαλεία όπως η ψηφιοποίηση δημόσιων διαδικασιών.
2. **Διεθνείς Συμφωνίες:** Όπως η Σύμβαση του ΟΗΕ κατά της Διαφθοράς (UNCAC).
3. **Πίεση στις Πολυεθνικές:** Μέσα από αυστηρότερους νόμους κατά της διαφθοράς, όπως ο Νόμος FCPA στις ΗΠΑ.
4. **Εκπαίδευση και Ευαισθητοποίηση:** Δημιουργία κουλτούρας μηδενικής ανοχής στη διαφθορά.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η Siemens αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα της σχέσης διαφθοράς και διεθνούς ανάπτυξης. Δείχνει πώς οι πρακτικές διαφθοράς μπορούν να επηρεάσουν αρνητικά τόσο την ανάπτυξη όσο και τις διεθνείς σχέσεις.

Ωστόσο, αποτελεί επίσης μια υπενθύμιση ότι οι συλλογικές προσπάθειες, η διαφάνεια και η διεθνής συνεργασία μπορούν- ΣΕ ΚΑΠΟΙΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ - να δημιουργήσουν ένα πιο δίκαιο και αναπτυξιακό περιβάλλον.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΙΒΛΙΑ:

- "Διεθνής Σχέσεις" - Jon C. W. Pevehouse & Joshua S. Goldstein
- "Siemens: The Scandal That Shook the Company" - Thomas Middleton

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΑΡΘΡΑ:

- "Siemens: A Case Study of Corruption" - Jens Forssbaeck & Lars Oxelheim
Δημοσιεύτηκε στο Journal of Business Ethics

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΑΡΘΡΑ και ΑΛΛΕΣ ΠΗΓΕΣ:

- <https://www.news247.gr/gnomes/skandalo-siemens-i-ellada-xeiroteri-kai-apo-banania/>
- <https://www.lifo.gr/now/greece/ypothesi-siemens-athooi-oi-katigoroymenoi-gia-skandalo-ton-mayron-tameion>
- <https://www.cnn.gr/tag/skandalo-siemens>
- https://www.youtube.com/watch?v=qfM6ZN9iKyU&ab_channel=PCsteps.gr
- https://www.youtube.com/watch?v=PfM7P6sbu4k&ab_channel=DWNews
- <https://www.documentonews.gr/tag/skandalo-siemens/>

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΠΟΛΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΧΡΟΝΟ ΣΑΣ